

EMPORDÀ FEDERAL

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25 „

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

Número solt 10 cents.

» atrassat 20 »

Any I.

Figueres 5 Agost 1911

Núm. 19

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ
DE TEIXIT DE GOMA ELÁSTICA

Y D' ACER FLEXIBLE
SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS PUIG PARÍS

ELS MES IMPORTANTS DE LA REGIO

GRAN BAZAR

de roba feta per Homes i Joves

Especialitat en trajos per nens

Panyeria * Genres de punt

Camiseria * Corbateria * Elastics

Cinturons * Lligues-Cames

Mocadors * Bisuteria * Depo-

sit i venda de vellut de les princi-

pals fábriques * Perfumeria, etc.

SASTRERIA A MIDA

Exposició permanent de darreres novetats

Carrers GERONA, 13
PRESÓ, 4 FIGUERES

JOSEP M.^A VALLÉS Y RIBOT

Era en Vallés y Ribot modelo del apostol de la llibertat, dels drets, de la dignitat del poble. Desde 'ls 20 anys als 63 en que ha mort, ha treballat constantment, per aquest recó de mon de les idees i del sentiment de justícia que 's nomena Espanya, pera 'l triomf de les idees republicanes. Aquí, on l'indiferencia barra 'l pas a les empreses generoses, en Vallés ha tingut la constancia de predicar-hi república i federalisme durant mes de 40 anys!

Un antic federal figuerenc un dia ens explicava que, essent en Vallés diputat per Figueres, un emissari del partit va traslladar-se á Barcelona per fer un encarrec al diputat. Pera cumplir aquest encarrec en Vallés havia de marxar a Madrid. L' emissari i el diputat estaven conversant en el despaig d' aquest últim, el qui manifestava no esserli possible fer el viatge, quant una visita va interrompre la conferencia; al retornar en

Vallés pera reprendre la conversa va dir: ara ja puc anar á Madrid, un client acaba de pagar-me el compte.

Aquest petit fet de la vida de 'n Vallés i Ribot, notable juriconsult es suficient pera compendre la seva honradesa i la seva abnegació; abdues coses han sigut reconegudes també per els seus enemics. Si la seva vida de sacrifici pera 'ls ideals fos imitada per forses ciutadans, ben diferent seria l' estat actual de la cosa pública.

En Vallés, degut sens dubte al seu talent clar i al seu cor aimador de lo natural, fou dels pocs homes fills de la revolució de setembre que sentint la democracia i la llibertat i la republica espanyola estimá al hora la vida catalana. Per aixó va ser tan fervent apostol del federalisme de 'n Pi, d' aquest federalisme que molts han proclamat i segueixen proclamant sense entendre-l.

Totes les causes justes tingueren ressó en el seu cor; aixís com treballá contra les monstruositats de Monjuic, llavors del 25 de Novembre, mentres certs revolucionaris concebien aquell vergonyós escrit titolat *El alma en los labios*, en Vallés al costat dels catalans ofesos protestava contra 'ls governs reaccionaris dels Montero Rios i dels Moret.

L' Unió Federal de Catalunya al fer president al malaguanyat Vallés i Ribot honrá ben justament al politic intensament catalanista. Sempre que la dignitat de Catalunya, la seva llibertat o els seus interessos morals o materials foren atropellats, en Vallés acudí a defensar-los resolut i conseqüent a les idees autonomistes que professava.

EMPORDÀ FEDERAL, els redactors d' EMPORDÀ FEDERAL en les hores de lluita i de propaganda per la llibertat i per Catalunya, recordarem moltes vegades am veneració la figura ilus-

tre del qui fou en Josep M.ª Vallés i Ribot.

Telegrama de

«EMPORDÀ FEDERAL»

Tant bon punt tinguerem coneixement de la mort del Sr. Vallés i Ribot, enviarem á la viuda el següent telegrama:

«EMPORDÀ FEDERAL fundament apenat per la mort de l' insigne Vallés i Ribot, gloria del federalisme catalá, vos trasmet l' expressió del seu sincer condol.»

Al mateix temps, delegarem al nostre corresponsal á Barcelona, en Josep M.ª Pagés, pera que, a esserli possible, ens representés en l' acte del enterrament.

La Junta Municipal d' U. F. N. R.

Aqueixa Junta va enviar, també, a la viuda una comunicació de pésam i va delegar al Sr. Joan M.ª Bofill pera que la representés en l' enterro.

CRÒNIQUES ARBITRÀRIES

La sinceritat d' un governador

Desenganyant-se els moralistes que volen presentar la sinceritat com una virtut, desenganyis el senyor X, redactor d' EMPORDÀ FEDERAL qu' ha trobat el medi de malgastar el temps fabricant «Petits Diàlegs», i que s'empenya en predicar la sinceritat com a panacea universal, desenganyant-se els que encare no n'estiguin; la sinceritat no es una virtut, es un vici i lo qu' es pitjor un mal vici per l'istil dels que tenen la mainada al ficarse el dit á la boca ó netejarse ostentósament els narius, mal vicis que porten senyalat un correctiu en forma de plantofada paternal. La demostració de lo exposat l' ha feta un particular amic nostre D. Lorenzo Benito i de Endara, governador que fou fins fa pocs dies de la Provincia de Gerona.

El bueno de D. Lorenzo va esser invitat a la sortida d un apat succulent a estargar un pensament en l' album d' honor del Far de S. Sebastiá de Palafrugell (Sols un Sant tenia que esser l' autor de la mala jugada a un canalejista). Se diu que després de rumiar intensament i de gratar-se el front com diu que fan la gent pensanta, agafá serenament la ploma i encara que ab posat sinistre, estampá el següent pensament en una fulla immaculada de l'album, desde aleshores historic:

«En 1904 vine siendo vice-rector de la Universidad de Barcelona; en 1911 vine de Gobernador de la Provincia ¿que será la próxima vez que vuelva? ¿Quizá ministro! Otros mas brutos. que yo lo han sido.»

Oh! la sinceritat! Aquesta mostra de valor, de civisme, hauria sigut premiat en altres nacions europees d' una manera esplendida, empró aqui, en aquesta Espanya quasi africana, inculta, ningú (exceptuant el cronista) sab apreciar tot el valor de les *marmoreas*, bronsejables paraules de D. Benito. I, naturalment, en Canalejas el representant genuí del Madrid burocrátic que viu sols de farces i mentides, qu' es incapaç d' una sinceritat no comprendé la gesta del *de Benito*, li demaná aclaracions, com si no fós ben clar alló de «otros más brutos que yo lo han sido.»

I en Canalejas com els federals de Figueres (segons diu el simpátich, encara que lerrouxiista, ciutadá Dalí) no sent el xiste, no comprendé l' agre-dolç qu' inclou la pensada del Sr. Llorens de Benito, i de Endara i li pregá renunciés a la *insula* geronina.

I quant retornat al cap i casal de Catalunya, el *de Benito* filosofii sobre els etzars de la política espanyola, no s' desanimi, que per una ensopogada no's pert una carterá. I menos en un país com el nostre en que segons contenen les cròniques un ministre, discutint ab un diputat sobre camins i carreteres, assegurava qu' era tan curta la distancia entre Figueres i Puigcerdá que fins se podía dinar a Figueres i anar a pendre 'l café a Puigcerdá. I un altre ministre enviá una circular encarregant se vigilessin els ports de Roses, La Junquera i el Perthus.

Ja tenia rahó, ja D. Lorenzo de Benito i de Endara al estampar la seva firma sota la llegenda, de... «otros más brutos que yo lo han sido.»

G. S.

CRÒNIQUES

La calor—Lo del Marroc

Parlemne de la calor, ja que aquest any, segons conta la gent d' experiència, es una excepció de la regla general, en virtut de la que la calor figuerenca era honesta i arreglada. Aqueix istiu, apreta de debó portant alegría als uns i malestar als altres, puig mentres somriuen de satisfacció, sota la calda d' aqueixos dies pesats, els cafeters i fabricants de gaseoses, posen cara ferrenya tots els altres

industrials que no viuen de la suor del proxim, i especialment els pagesos que veuen com se sequen les plantes per excés de sol i manca de mullader.

Tot-hom parla de lo mateix. La calor es el comensament obligat de totes les conversacions forçades. De la calor parla a n' els parroquians el barber, la carnicera, la pentinadora i la que reparteix el café.

Per xó, el cronista se sent obsessionat, i vulgues que no, al tenir la ploma *en ristre*, se veu obligat a dedicar quatre ratlles en aquet agent desconegut, mil voltes mes pesat que 'l recaudador de les contribucions.

Oh calor, calor pesada, enutjosa, estúpida, patrocinadora de mil i mil bestioles pessigaires, quant t' acabarás?

¿Quandiu furor iste tuus eludet nos?

**

Al Marroc sembla que per are tot resta tranquil. Els nostres guerrers de periodic están disfrutant de les delícies de l' estiuieg. Els moros fan bondat, i s' deixen publicar retratats en acituit pacífica en els nostres setmanaris ilustrats.

Aquesta calma es sols aparent. El dia menos pensat atácarán el nostre campament i ja hi tornarém a esser: Tornará a cantarse alló de «¡Al África minyons...!» se tornarà a obrir *el sepulcro del Cid*, se complimentará un' altra cláusula del *testamento de Isabel la Católica*, i, lo qu' es mes trist, el pobre poble espanyol rebrá una nova sotregada que l' acabarà d' espatllar.

¿Com s' ho pendrá el poble si arriba el cas d' una nova guerra al Marroc?

Aqueixa es la incògnita de mes difícil solució, i aixó es lo que fa arrugar el front den Canalejas, experimentat en el resultat que va donar als conservadors la solució del mateix problema.

La petulancia ens ha de fer anar gaperuts sempre. ¿Qui 'ns fa anar a arreglar lo de l' áfrica, quant tanta feina a fer tenim a casa nostra?

¿Necessitat d' expansió? ¡I ca!

Conreuant les terres que per deixadesa resten hermes en nostre país, podríem donar vida a un' altra població tan grossa com la que te avui Espanya.

Pro que hi farém. Hi ha regions en que fins un pam de terra s' aprofita, mentres qn' en altres se mantenen sense conreu grosses extensions de terreno, a les que s' don el pompós nom de *dehesas* i *cotos*, que puguent donar trevall a centenars d' obrers, serveixen sols pera que s' hi diverteixi el senyor, que si no es feudal poc se 'n falta.

¡Estém ben be pera anar a civilisar el Marroc!

J. ROIG.

Mercat del dia 3 Agost 1911

Blat	Hectólitre	18'75 a 19'38
Ordi	"	11'25 a 00'00
Civada	"	10'00 a 10'63
Moresc	"	15'63 a 16'88
Mill	"	18'75 a 00'00
Panis	"	15'00 a 00'00
Mongetes	"	33'75 a 37'50
Mongets	"	32'50 a 37'50
Faves	"	14'38 a 14'69
Favons	"	16'25 a 00'00
Vesses	"	18'44 a 18'75
Sigrons	"	31'25 a 36'25
Patates	qq. métric	6'82 a 7'22
Oli	Hectólitre	104'84 a 108'88
Porc els 10 kilos pes en viu	"	13'00 a 13'75
Xais de llet	"	16,00 a 20'00
Oques una	"	4'00 a 6'00
Conills, parell	"	3'00 a 5'00
Anecs	"	4'00 a 6'00
Gallines	"	7'00 a 9'00
Pollastres	"	3'50 a 6'50
Ous, dotzena	"	1'25 a 1'30
" compte	"	40'00 a 41'00

La substitució dels consums

REUNIÓ GENERAL del Partit d' U. F. N. R. de Figueres pera discutir l' informe presentat per la Junta Municipal respecte al problema de la substitució dels consums.

Una gentada s' aplegá dissabte passat al Centre d' U. F. N. R., ahont tingué lloc la reunió. Malgrat la calor asfixiant que hi feia, el public aguanta ferm les tres hores de discussió.

A un quart de deu comensá la sessió, llegintse l' acta de l' anterior, que sigué aprovada, després d' algunes aclaracions fetes pels senyors Pascal i Canet (F). El senyor Bofill (D. Joan M.^a) manifestá qu' ell no l' aprobava, perquè el dia de la reunió a que s' referia no s' hi trovava present. Molts altres ciutadans que tampoc s' hi trobaven, no ho feren pas constar.

Seguidament, se llegí la convocatoria, el dictamen i alguns articles de la Llei de substitució dels consums.

L' informe patrocinat per la J. M. diu, en resum, que s' demani al Govern sigui assimilada Figueres a capital de Provincia, pera poguer disfrutar de les ventajtes que la llei concedeix a n' aquella classe de poblacions, sense quina concessió no s' creu pertinent aconsellar al Ajuntament l' acord d' anar a la substitució.

Oberta discussió, prengué la paraula el Sr. Lloveras (diputat provincial) qui presentá una esmena que millor podia calificarse de contra-projecte, ja que era completament oposada a lo que s' proposava en l' informe de la J. M. En l' esmena del Sr. Lloveras se demana que l' Ajuntament acordí anar a la substitució dels consums ab els medis que li don l' article 17 de la Llei, a excepció dels drets sobre carns i de les patents per begudes, i que gestioni la assimilació de la Ciutat a capital de provincia.

Es una tasca per demés difícil la de ressenyar la discussió, pesada i desordenada com poques. En ella hi prengueren part els senyors Lloveras, Bernet, Pascal, Canet (I. i F.), Vidal (A), Bofill i Ramis, desde diferents punts de vista.

La J. M. anunciá, al final de la discussió, que retirava el dictamen, i el Sr. Bofill, que se 'l feia seu pera presentar-lo en sa qualitat d' ex-arcalde.

Y després de repetir unes quantes vegades mes arguments ja exposats, fou aprovada per aclamació la esmena-dictamen del Sr. Lloveras, fent constar els senyors Bofill (J. M.) i Canet (F.) el seu vot en contra.

Dimissió de la J. M. d' U. F. R. N.

En vista del resultat de la reunió ressenyada, la Junta Municipal del Partit d' U. F. N. R. presenta la seva dimissió, entenguent que hi ha discrepancia de criteri entre ella i els seus representats.

Respectant la manera en pensar dels dignes ciutadans qui formen part de l' esmentada Junta, nosaltres enteném que 'l Partit no 'ls hi ha d' acceptar la dimissió, ratificant-lshi la confiança en la votació del dia 20.

Perqué l' única discrepancia que s' ha notat es la de la reunió darrera, i no essent l' assumpte polític, no deu estimarse la retirada del dictamen com a *derrrota* de la Junta, i no ve al cas, per tant, la dimissió.

El Partit está satisfet de la Junta que 'l dirigeix. Ell no va elegir-lo pera que informés respecte a la substitució dels consums. No hi ha, doncs, lloc a sentirse susceptibilitats ferides si no hi ha hagut avinensa entre representants i representats.

Enteném que s' imposa la reelecció de la Junta Municipal.

La informació pública

Fins are van presentats quatre dictamens en la informació oberta pera pendre 'l pols a la opinió figuerenca: un de «El

Heraldo»; altre del «Centre d' U. F. N. R.»; altre del «Sport Figuerense», i altre del «Cassino Menestral».

El Director de «El Herald» creu qu' es urgent la supressió de l' impost de consums per odió i per prestarse a un sens fi d' immoralitats, i que Figueres no deu quedarse endarrera, ni donar el mal exemple de continuar gravant a les classes pobres i mantenir el cordó de casilles que constitueix un oprobí. Que 'ls nous impostos deuen carregarse sobre els que poden i deuen contribuirhi, i de cap modo sobre els que res tenen, o viuen d' un petit jornal. Que podrien aplicarse els arbitris legals establint gradacions entre 'ls gremis i particulars, atenintse a la major o menor extensió del tráfico i al valor de la materia tributaria.

El del «Sport» aconsella que no s' vagi a la substitució.

El del «Centre d' U. F. N. R.» ja va explicat en altre lloc d' aqueix nombre.

El del «Cassino Menestral» diu que l' Ajuntament solliciti del Govern l' assimilació de Figueres a capital de Provincia, pera poguer fruir dels drets que pera les esmentades poblacions estableix la Llei, i que, en el cas de obtenir-se, se supri-meixi l' impost en sa totalitat, inclós en les carns, substituintlo pels especials que se citen, previa la formació de tarifes, classificació d' industries, i dintre d' aquestes, mitjansant tipos progressius, segons la importancia de ses operacions i atenguent a les circumstancies dels carrers en que están establertes.

Ens-e-sembla que fora del dictamen o informe del «Centre d' U. F. N. R.» que sigué votat pels associats, els altres no tenen valor de cosa colectiva, ja que tant el del «Cassino Menestral» com el del «Sport» son la opinió dels senyors particulars que constitueixen la Junta d' aquelles societats. Y com que 'les Juntes no foren elegides pera aixó....

L' Ajuntament i la Junta Municipal

L' Ajuntament en la sessió del dimars, dia 1, i la Junta Municipal, en reunió del 4, han acordat anar a la substitució dels consums, desde 1.er Janer 1912, si 'l Govern concedeix lo que s' demana en el dictamen del «Cassino Menestral», es a dir, l' assimilació a capital de provincia.

Junta Municipal de U. F. N. R.

La discrepancia de criteri que ve notantse entre aquesta Junta i el Partit, ha fet que s' creiés aquesta privada de la força moral tant necessaria pera l' actuació representativa de tota entitat democrática-ment constituída. Al considerarlo aixis els individus que la formen, i no volent esser obstacle en la bona marxa del Partit, quin, al disposar de ciutadans possehits de la seva confiança, ha d' esperansarne majorment la realitat del bon éxit que s' desitja, han cregut convenient posar llurs càrrecs a la disposició dels correligionaris, i pera quin fi se'ls convoca a ELECCIONS pera 'l diumenje dia 20 del corrent, de 2 a 4 de la tarde, en el CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÉS.

Figueres 1.er Agost de 1911.—P. A. de la J. M.—El Secretari, M. Moncanut.

DE LA CIUTAT

D' Higiene

Hem rebut, com a resposta al solt «Mes d' Higiene» del nombre passat, una

carta escrita en paper que porta per membrete «El Inspector de Sanidad de Port-Bou—Particular» i firmada pel senyor Federico Mestre. No la publicuem per que es llarga i perque es tendenciosa.

Pro, no volguent deixar sense dret a defensa a n'aquell senyor, qui 's creu atacat, recullirém lo mes essencial.

Diu: «*Ciñéndome ahora al caso de los tres viajeros procedentes de Marsella y con destino à Figueras, he de poner en su conocimiento que se cumplió al pie de la letra el reglamento de Sanidad Exterior y los convenios sanitarios internacionales, legislación á que hemos de atenernos en el desempeño de nuestra misión sanitaria.*»

I diu: «*Para más precisar nuestra rectificación, he de añadir que dichos viajeros salieron de Figueras DESPUES de recibir el Alcalde nuestro parte de llegada, y que en modo alguno se trataba de ENFERMOS SOSPECHOSOS.*»

Si no son els empleiats de la Estació Sanitaria de Port-Bou els responsables del fet per nosaltres denunciat, ne son les lleis que tals anomalies estableixen. Vagi, doncs, la nostra censura per les lleis.

La dimissió del Governador i l'orella den Jordi

Com ja trovarán explicat en altre lloc del present nombre, el Governador Civil de la nostra Provincia ha presentat voluntariament la dimissió.

No hem pas perdut gran cosa. Dintre la categoria de governadors qu'ens envien de Madrid, era de lo mes dolentet. Ja 's deia *sotto voce* que 'l verdader governador no era ell, sino un diputat canalejista que tots coneixém prou.

I per lo que respecta a la nostra ciutat, si son certs remors que corrien, no sembla pas del tot desacertat el supòsit. El Governador vinga dictar ordres prohibint el joc, i el diputat de *marras* vinga donar ordres de tolerar-lo. I la policia es trovava entre la espasa i la paret, no sabent si seria pitjor arrostrar l'ira del Sanxo o la del Diputat ministerial. I males llengües asseguren que sentia debilitats per lo que disposava aquet darrer.

I fins se diu que qui podría donar detalls de tot aixó es un lerroxista figuerenc que fa de sastre.

Lo que si es cert es que se jugava, se juga i... diuen que se jugará, *á pesar de todo.*

Mercés.

Mercés sien donades al senyor Soria, propietari, empresari o lo que sigui de l'Entrebanc, vulgarment anomenat Alcazar Parisièn, per la finesa qu'ha tingut am la llengua catalana.

S'han instalat dos rétolos, un a cada costat de l'entrada, anunciadors de la broma que s'expendeix en aquell llog i redactats en les llengües castellana i francesa La omisió, que pot ser algú haurá atribuït a desatenció a la nostra parla farrnaya i seriosa, ha sigut motiu de satisfacció per nosaltres.

Molt ens plau que la nostra llengua no cobreixi una mercaderia de tan mal gust.

Senyor Alcalde:

Que els carrers no s'escumbren ni se reguen com vosté mana. Que s'espolsen les alfombres i tot lo espolsable, desde balcones i finestres a qualsevol hora. Que se reguen les plantes dels balcones ab greu perill de mullader pels transeunts. Que les bicicletes corren massa. Que 'ls carruatges creuen la ciutat a velocitats sols desitjables per els de la Creu Roja... Que...

Y el nostre Alcalde ens podría contestar: Per posar remei a tot aixó s'hauria de fer municipals a gent de fora Figueres i canviar-los tot seguit qu'estableixin cordials relacions ab els demés vehins...

A cá la Oliver

Algunes vegades hem parlat de la necessitat de fer tancar les cases de dormir, si per altre cosa nó, per higiene. Nostres

precis no son escoltats, com si no 'n fosim mereixedors, o com si l'autoritat dormís.

Un dia d'aquets en la casa de dormir coneguda per cá la Maria Oliver, varen renyir alguns dels hostes allí recullits, voleiant una ampolla, que feu blanco al cap d'un tal Pere Espelt, qui fou acompanyat per el cabo de Serenos, senyor Sirvent a casa 'l metje forense que li curá unes ferides de les que rajava molta sang.

També vá intervenir-hi la policia, donantse compte al Jutjat.

Senyor Alcalde: cal energia pera mantenir les ordres. O si no, val mes no donarne.

Una barjaula

Corre per Figueres una donota que, patint de *gandulitis*, se dedica a variats comerços, tots ells poc recomanables, essent el preferit la corrupció de menors. Ha degut intervenir-hi diferents vegades la policia, pero com les nostres lleis solsament son severes ab els delictes (?) politics, fa que la gent de mal viurer, com la fulana qu'ens ocupa, son castigats, a tot estirar, ab una quinzena (pera després tornar-hi).

Se trovava aquesta dona l'altre nit al Passeig Nou exercint la seva industria preferida, quant fou amonestada per un agutzil municipal, al qui desobei. L'agutzil pretengué fer respectar la seva autoritat, sense lograr-ho.

¿Ne té coneixement el Jutjat, del assumpte?

L'Entrebanc.

Els de l'«Alcazar Parisièn» es veu que volen donarnos gazetilla per setmana. Casi no passa nombre que no tinguem de ocuparnos d'aqueix establiment que, segons un confrare local, *hacia falta en Figueras.*

Sortosament, li queden pocs dies de vida. Sabém de bona tinta que l'única esperança que els hi queda es la de que, ab el cambi de Governador, els deixin jugar, i com aixó no es fácil perque els únics que tenen *butlla de jocs prohibits* son el Sport i el Liceo, quant se compleixin els 90 dies, tancarán la porta.

Quant aixó arribi, el diari lerroxista, ab gran sentiment, dedicarà lloances al *dijunt* casal de l'Arturu, mentres «La Veu de l'Empordá» es refregará les mans de gust, creguent-se esser vencedora, ella que no va voler entendre les *rahons* del Sr. Soria. ¡Com se coneix que van grassos els de «La Veu»!

Pro aném a les batusses. Tingueren lloc la nit del dimecres al dijous, repartintse, segons ens conten, alguns garrotades pera aixís demostrar l'afecte qu'els *brandes* senten per una de les «belles» d'aquell harém. I al ultim, la que rebé fou la «bella» que tingué que acudir a la farmacia.

Nosaltres creiem arribada l'hora de que hi intervingui l'autoritat per evitar semblants escandols. Sigui que l'Arturo es mes diplomatic que 'l Soria, o que la sang d'avants era mes aigualida, lo certus es que durant el seu mando, no passaren semblants *affaires*.

I pera acabar, sense que ningú s'ho pugui pendre a *pitorreo*, creiem seria convenient que s'hi establís un *retén* de camillers de la «Cruz Roja», per lo que pogués esser, i pera no deixar sols al quefes que, en compliment del seu sagrat deure, hi acudeixen amatents.

¡Fan fàstig

Hem vist, ab verdadera repugnancia, la indigna conducta del paperot lerroxista que deshonra a Figueres, el qui, a pretext d'uns deutes quina llegitimitat es ben duptosa, aconsella als seus amics (molt pocs, per sort) que deixin de servir-se de determinats establiments, que disfruten d'excelent reputació comercial.

Aqueix procedir es importat per gent forastera; estém mes que segurs de que cap fill de Figueres es capás de fersen solidari d'un acte tan vergonyós. Nosaltres ne protestém com a periodistes, com a

ciudadans i com a industrials.

Si aixó seguís, també sabria la gent honrada declarar el boicott a n'aqueixos *parvenus* que, menjant el pa a casa nostra, entretenen les seves males passions en desacreditar, insultar i fer el pinxo, menassant ab garrotades.

No n'hi caben de «kábilas» a l'Empordá.

Timos

Hi ha una dona de mitjana etat qu'en nom del conegut industrial sastre D. Joan Fort, se dedica a fer compres, a fiar, en varis establiments.

Com sia qu'aixó no es res mes que un timo, cridém l'atenció del comers de nostra ciutat.

Conseqüencies

Fá algunes setmanes qu'en el vehi poble de Pau varen cremarse gran nombre de garberes. Degut a la malifeta, molta gent d'aquell poble ha tingut de declarar en aquet Jutjat, i deu dels declarants han ingressat a la presó, haventne sortit ja segons ens diuen, i per no resultar res contr'ells, tres dels detinguts.

S'ha parlat de si per entremitj de tot aixó hi juga 'l seu paper el caciquisme, aquesta malura que corromp les bones causes, qu'ampara al delinqüent i que procura fer fonedissa la culpa del malfactor que 'l hi es afecte.

No será l'última vegada de parlarne si aixó 's confirma.

Els autos

El passat dijous se declararen en vaga tots els automovils que fan els serveis entre Figueres i els pobles de Roses, de Cadaqués i de Perpignan. Els uns per manca de chauffeurs, els altres per manca de voluntat en la maquinaria, lo cert es qu'el public va quedar ben mal servit.

Seria de desitjar que les respectives companyies no perdonessin gastos per assegurar la constancia d'un servei public que per la força de la costum esdevé quelcom mes important qu'un negoci comercial.

Desgracia

Ahir matí, en el carrer de San Francisco de Paula, una criatura de 6 anys vá tenir la mala ocorrencia d'agafar una capsa de cerilles, d'amagat de sa mare, ab la qu'es posá a jugar en el terrat o sortida de la casa, ab tant mala fortuna que als pocs moments se 'l hi calá foc en les robes deixantla en estat llastimós.

Als crits del nen, la mare hi acudí, rebent fortes cremades en els braços i mans al procurar apagarlo.

Tot seguit foren auxiliats abdós per els vehins i especialment per el fabricant de savó senyor Bosch, qui facilitá els ingredients necessaris en aquets cassos.

A darrera hora hem sapigut que 'l nen havia mort a conseqüencia de les cremades.

DE LA COMARCA

El bon amic Calsina, de Llansá, ens prega la inserció de la següent carta, lo que fem ab gust.

Sr. Director de *La Razón*.
Figueras.

Muy Sr. mío:

Como que se me alade de una manera directa, en el último número del periódico que V. dirige, espero de V. dé cabida en el mismo al siguiente escrito por lo que quedará agradecido su S. S.

PEDRO CALSINA.

Es completamente falso que el Sr. Salvatella me haya dirigido carta alguna pidiendo datos sobre la administración Falcó, como también es falso que los haya pedido á nadie; he de hacer constar de una manera muy categórica, que el señor Salvatella, no tiene tampoco intervención indirecta; para que le conste y pueda afirmarlo *La Razón*.

Los federales de Llansá no estamos divididos en salvatellistas y antisalvatellistas; estamos donde estábamos. dispuestos siempre y unidos para trabajar y hacer triunfar nuestros ideales.

No interpreté mal su escrito del 9 Julio por cuanto en él quiere llevarse una cuestión neta-

mente moralizadora y humanitaria á política y sobre todo en forma no muy correcta ni verdadera; aquello de «*es de los nuestros y...*» podrá ser muy corriente en *La Razón*, pero yo estoy muy por encima de estas porquerías; le aconsejo que cuando quiera en lo sucesivo aludir y poner en entredicho á alguna persona, primero se entere para no caer en el ridículo de producir un efecto contraproducente.

Estoy autorizado para hacer constar, en nombre de los federales firmantes del manifiesto que no estamos conformes con el proceder de la comisión (salvo honrosas excepciones), ya que la misma para conservar su dignidad tenía el deber de desautorizar inmediatamente á *La Razón* el día en que metió la pata.

Y por último digo á V., Sr. Juvells, que no pretendemos imponer silencio á nadie, antes al contrario creemos que á los que están mojados se les ha de poner á la luz del sol para que se sequen, por lo que nosotros estamos dispuestos (y así lo hacemos constar) á discutir nuestra conducta y la de otros que han intervenido en este asunto; pero, para que nuestra actitud no de lugar á dudas y malas interpretaciones, esperearemos, á que el asunto de la administración Falcó esté resuelto. Somos muy partidarios de decir tramposo al que no juega limpio, y como de todo hay en este asunto, esperamos hablar cuando sea tiempo y en capítulos aparte.

PEDRO CALSINA.

Llansá 4 Agosto 1911.

A Figueres també 'n passen.

Ja fa uns quants anys qu'existia, prop de la plassa nova del Gra, dita vulgarment *Plaza del Comercio*, un rétol qu'estargit en lletres ben llegibles sobre una paret anunciava una industria figuerenca.

Nosaltres respectuosos de les lleis de la Naturalesa é ignorants de les seves variacions possibles, ens abstindrem de fer-hi comentaris, concretant-nos a transcriure fidelment el rétol qu'ens ocupa i que deia:

AQUÍ PONE EL ORDINARIO DE CADAQUÉS

Registre Civil de Figueres del 30 de Juliol al 5 Agost de 1911,

NAIXEMENTS

Juliol 31.—Carme Juviniá Canet.
Agost 3.—Carme Tost Planet.

» 5.—Albert Llovet Roure.

CASAMENTS

Agost 4.—Miquel Vila Fábrega, 26 anys, solter, ab María de les Mercés Baig de Pol, 24 anys, soltera.

MORTS

Juliol 30.—Salvador Puigdevall Canellas, 76 anys, viudo.
Juliol 31.—Pere Arraus Furrasola, 31 anys, casat.
Agost 3.—Fabio García Acero, 24 anys, solter.
» 4.—Mónica Faig Soler, 82 anys, viuda.
5 5.—Joaquim Coll Ministral 6 anys.

Cine del Teatro Principal

Gran función para el domingo 6 Agosto

Grandioso programa de Cine y dos famosas atracciones
Tarde y Noche

Éxito de la bella y genial artista.

VIOLETA HALAMBRA

Bailes americanos y españoles, Tangos, Farrucas, Garrotines, etc.

Ovaciones á la graciosa canzonetista,

AMPARO GONZALEZ

Repertorio de cantos cómico-serios.

Imp. de J. Trayter, Cervantes 13.—Figueres

JABÓN-CATALONIA

¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
 FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES
JUAN BOSCH, Figueras
 Calle Concepción, 8 y 10
 Plaza Constitución, 16
 MARCAS REGISTRADAS ** PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
 QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA
 DE

Jaume Navarra
 Carré de Girona, núm. 3, FIGUERES

Ultimas novetats en Bisuteria, Vanos, Parayguas y Sombrillas Juguets de totas menas

RICART YMBERT

Representant de Cicles Sanromá
 y de la Lámpara Z.
 Preu 2 ptes.
 Patins Brampton
 Maquinaria, Material
 Y ventiladors eléctricos

DROGUERÍA

Antonio Gimenez

Artículos para la Fotografía

Sociedad Anónima CRÓS

ABONOS QUÍMICOS

CARLOS REIG

Calle de la Rutlla, núm. 13, FIGUERAS

Azufres, Sulfatos y semillas de selección imejorable.

ANTIGA Y ACREDITADA
 FARMACIA
 DE

R. MARTIN

(Sucesor de Deuloféu)

ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ
 DE

J. GUILLAMET

Mineral Cok y vegetal

CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS

Servey á domicili

Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Fábrica de Chocolates de

PEDRO VINAS

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR

CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

Vasconia

El mejor jabón

para lavar la ropa

Agente exclusivo para Cataluña

J. Fonolleda Serra

Barcelona

Unica casa que garantiza 'ls articles en or chapat.

Diposit de coronas mortuorias.

Casa especial en guants, Quincalla, Mercería, Bisutería

Emili Senmartí

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3

Banos, Paraiguas y Sombrillas ** Perfumería del País y Extranjera

Casa especial en novetats pera modistes.

DISPONIBLE

TRANSPORTS

BENET DEUSEDAS

PALAU, 14, (Rambla) FIGUERES

Especialitat en Maquinaria Agrícola de la casa WOOD de New York

Agricultors i demás personas aficionadas en maquinaria!
 Passeu á veure nostres máquinas (fent comparacions ab totas las altres) i demanen Cataloes.

Exposició i venta tots els mercats i dias de fira,

J. Fajol, Rutlla, 25, FIGUERAS.

SENYORES: visitin els grans Magatzems LA CONFIANSA ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.
FILLS DE JOSEP MASSOT

— Preu fixo en xifres conegudas —

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL

CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS

Gran assortit de calsat de totas clases y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.

NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA

— PREUS REDUITS —

Llibrería-Periódics

FRANCISCO CANET

Fujada al Castell FIGUERES

Imprempta JOSEP TRAYTER

CERVANTES, 13, FIGUERES

Perfecció i economia ab impresos comercials i de lujo.

COLMADO
 COMESTIBLES

INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA
 CLASE DE LICORES Y VINOS

LA CUBANA

Pulcritud y esmero en la confección de
 dulces y pasteles.

Recomiendo el chocolate Angelical vainilla.
 NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS

PASTELERIA
 CHAMPAGNES

JABÓN ALEGRET

CASA FUNDADA EN 1795

FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES
 de **Carlos Alegret**

Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

Grandes Almacenes
 DE

Jaime Matas Nortal

Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueras

Grandes surtidos de novedades para señora

EN SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC.

Echarpes gran fantasia

Tules seda bordados para trages y para blusas

Especialidad en artículos para lutos.

— PRECIO FIJO —

Sastrería La Bandera

LEED Y OS CONVENCERES: Los precios que rigen en esta casa son casi la mitad de los que os cobran otras sastrerías por estar nosotros inteligenciados con una fábrica de Sabadell que semanalmente nos remite Novedades.

No olvidéis lo que acabáis de leer, como tampoco que desde esta fecha contamos con aumento de personal en el Taller y un excelente cortador de Barcelona para poder atender á la cada dia más numerosa clientela. Fijaos bien, trajes á mitad de precio

“ Daisy ”

Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos.

pues basta una sola carga para toda la temporada.

Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'00

Carga de recambio. " 0'75

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN

Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauca, 1, Figueras.

Gran Farmacia y Perfumería **“ LA CRUZ ROJA ”**

MIGUEL VIDAL

(SUCESOR DE JOSÉ MONCANUT) — Carcel, 10, é Ingenieros, 11. — FIGUERAS

— — Depósito de Especialidades Nacionales y Extranjeras — — Aguas Minerales, Sueros y Vacunas — —

SERVICIO FARMACÉUTICO DE PRIMER ORDEN